

Datum : 7 mei 2019

Portefeuillehouder : Peperzak, R.

Zaaknummer : 331852

Status : ☒ Openbaar ☐ Niet openbaar

Gemeenteraad : ☒ N.v.t. ☐ Besluitvormend ☐ Opiniërend ☐ Informerend

Onderwerp : Omgevingsvisie gemeente Gennep 'Samen maken we Gennep'

Samenvatting

De nu voorliggende ontwerp-omgevingsvisie is de verplichte opvolger van de bestaande structuurvisie en loopt vooruit op de nieuwe Omgevingswet. In deze visie beschrijven we wat onze doelen en ambities zijn voor de komende 10 tot 15 jaar voor de fysieke leefomgeving. We kunnen daarbij niet zonder de inbreng van en samenwerking met onze inwoners, ondernemers en maatschappelijke partners. Samen met hen is deze omgevingsvisie tot stand gekomen. De omgevingsvisie is niet het sluitstuk van de dialoog. Het is als een start van een proces waarin inwoners, ondernemers, maatschappelijke partners en gemeente samen blijven optrekken om de fysieke leefomgeving van onze gemeente verder vorm te geven.

De in co-creatie opgestelde omgevingsvisie is rijp om als ontwerp ter inzage te worden gelegd met de mogelijkheid voor een ieder erop te reageren.

(VOORSTEL) Het college besluit

1. De ontwerp-omgevingsvisie gemeente Gennep 'Samen maken we Gennep' vast te stellen;
2. Het ontwerp met bijbehorende bijlagen ter visie te leggen conform de procedure als bedoeld in afdeling 3.4 van de Algemene Wet bestuursrecht.

(BESLUIT) Datum: 14 mei 2019

Het college besluit:

1. De ontwerp-omgevingsvisie gemeente Gennep 'Samen maken we Gennep' vast te stellen;
2. Het ontwerp met bijbehorende bijlagen ter visie te leggen conform de procedure als bedoeld in afdeling 3.4 van de Algemene Wet bestuursrecht.
3. Bijgevoegde raadsinformatiebrief vast te stellen en ter kennis te brengen aan de gemeenteraad.

AANLEIDING

De samenleving is volop in beweging. Denk aan de klimaatverandering en de overgang naar duurzame energie, de toenemende technologisering en digitalisering, veranderingen in de bevolkingsopbouw en schaalvergroting in de landbouw. Ook de maatschappelijke verhoudingen veranderen, net als de rol van de overheid. Inwoners en bedrijven nemen steeds meer zelf het initiatief om vraagstukken op te pakken. De gemeente stimuleert en faciliteert steeds meer.

Op 1 januari 2021 treedt naar verwachting de Omgevingswet in werking. De uitgangspunten van deze wet zijn:

- minder en daardoor overzichtelijkere regels
- meer ruimte voor initiatieven
- lokaal maatwerk
- vertrouwen

De voor de gemeente belangrijkste instrumenten in de Omgevingswet zijn in volgorde van abstractieniveau: de omgevingsvisie, het omgevingsprogramma, het omgevingsplan en de omgevingsvergunning. Iedere gemeente in Nederland dient één omgevingsvisie voor het gehele grondgebied op te stellen. Dit is een strategische, lange termijn visie voor de gehele fysieke leefomgeving waarin de gemeente haar ambities en beleidsdoelen vastlegt, de zogenaamde stip op de horizon. Een omgevingsvisie gaat onder meer in op de samenhang tussen ruimte, water, milieu, natuur, landschap, verkeer en vervoer, infrastructuur en cultureel erfgoed. De omgevingsvisie is vormvrij: de gemeenteraad bepaalt detailniveau, gebieden, sectoren en thema's. Om goed in te kunnen spelen op deze ontwikkelingen, is het belangrijk een nieuwe, integrale omgevingsvisie op te stellen voor gemeente Gennep.

BESTUURLIJKE KADERS

In het Coalitieakkoord 2018 - 2022 'Kansen zien voor elkaar in grenzeloos Gennep' is over de omgevingsvisie opgenomen: "Wij willen de omgevingsvisie voor de gemeente Gennep gebruiken om in die visie samen met onze inwoners vast te leggen hoe onze gemeente er in de toekomst uit moet zien."

In het Collegeprogramma 2018 – 2022 "Volle kracht vooruit" is over de omgevingsvisie het volgende opgenomen: "Wij willen dat er een gedragen visie op de ontwikkeling van de gemeente Gennep komt op basis waarvan wij meerjarenbeleid kunnen ontwikkelen."

- We gaan verder met de ontwikkeling van de omgevingsvisie en zullen deze integrale visie (die niet alleen gaat over de fysieke ontwikkeling van de gemeente) in de loop van 2019 aan de raad voorleggen. Uit dit strategisch document moet duidelijk worden waar we de komende jaren op koersen en wat voor gemeente we (op termijn) willen zijn.
- We gaan de omgevingsvisie gebruiken als ankerpunt voor het (verder) vormgeven van beleid en acties op het gebied van de fysieke leefomgeving. Daarbij denken we onder andere aan het omgevingsplan en de herijking van het welstandsbeleid. Een en ander zoveel mogelijk in co-creatie met onze inwoners en ondernemers."

ADVIES

De ambtelijke organisatie stelt aan het college van burgemeester en wethouders voor:

1. De ontwerp-omgevingsvisie gemeente Gennep 'Samen maken we Gennep' vast te stellen;
2. Het ontwerp met bijbehorende bijlagen ter visie te leggen conform de procedure als bedoeld in afdeling 3.4 van de Algemene Wet bestuursrecht.

NADERE ONDERBOUWING / ARGUMENTEN

Co-creatie

Opdracht was om de omgevingsvisie samen met onze inwoners, ondernemers, ketenpartners en ander betrokkenen op te stellen. Daarvoor zijn talrijke bijeenkomsten en happenings georganiseerd.

- Op 12 september 2017 is er voor raads-, commissie-, collegeleden en de ambtelijke organisatie de Avond van de Omgevingsvisie georganiseerd. Tijdens deze avond stond de volgende vraag centraal: Hoe willen wij als raad, college en ambtelijke organisatie samen vorm en inhoud geven aan de Omgevingsvisie, in nauwe samenspraak met onze inwoners, ondernemers en (maatschappelijke) organisaties?
- Op 16 november 2017 vond de Aftrap van de Omgevingsvisie plaats. Ruim 120 belangstellenden gingen met elkaar en de gemeente in gesprek over de kwaliteit en toekomst van hun woon-, werk- en leefomgeving.
- De Aftrap van de Omgevingsvisie kreeg een vervolg tijdens een verdiepingsslag op 22 januari 2018. Tijdens deze avond werden enkele thema's onder de loep genomen, zoals 'cultuurrijk Gennep' en 'hoog, droog en veilig Gennep'. Dat gebeurde door een kleiner gezelschap, bestaande uit onder meer dorps- en wijkraden, organisaties met specifieke kennis over de gemeente en onze ketenpartners.
- Inwoners die zich niet zo snel laten zien bij bijeenkomsten, hebben we in de periode februari – mei 2018 opgezocht op straat, markten en andere drukbezochte plekken. Dat deden we met een ooievaarsnest en een zeil met plattegrond van de gemeente. Voorbijgangers vroegen we plaats te nemen op het ooievaarsnest en te 'broeden' op twee vragen: 'Waar bent u trots op in de gemeente Gennep?' en 'Wat kan er beter?'.
- De visie gaat over de toekomst. Daarom hebben we ook de kinderen in onze gemeente betrokken. We hebben zeven basisscholen bezocht en de leerlingen gevraagd hun wensen en ideeën te verbeelden in een eigen ooievaarsnest.
- Op maandag 17 september 2018 organiseerden we voor inwoners, ondernemers, organisaties en leden van de gemeenteraad het Wereldcafé Omgevingsvisie. Zo'n tachtig aanwezigen benutten de kans om te reageren op alle verzamelde informatie van de afgelopen tijd. Dit werd gedaan aan de hand van de volgende thema's: Identiteit, Hoog droog en veilig Gennep, Cultuurrijk Gennep, Krachtig Gennep en Gennep met elkaar verbonden.

Daarnaast heeft een groot aantal beleidsmedewerkers onmisbare input geleverd, onder meer tijdens een viertal bijeenkomsten.

Alles wat we hebben opgehaald is gecomprimeerd en geïntegreerd in een eerste concept-omgevingsvisie door onze adviseurs van het stedenbouwkundig bureau BügelHajema. Dit concept hebben wij voor een 'collegiale toets' voorgelegd aan beleidsmedewerkers, ketenpartners en tal van belangenorganisaties. De verkregen reacties zijn vervolgens weer verwerkt in de nu voorliggende concept ontwerp-omgevingsvisie. Met recht kunnen we stellen: het opstellen van de omgevingsvisie deden wij samen!

De omgevingsvisie is overigens niet het sluitstuk van de dialoog. Het is als een start van een proces waarin inwoners, ondernemers, maatschappelijke partners en gemeente samen blijven optrekken om de fysieke leefomgeving van onze gemeente verder vorm te geven. Daarom is als motto voor de omgevingsvisie gekozen: "Samen maken we Gennep". Dit motto past niet alleen uitstekend bij de doelstellingen van de Omgevingswet en de veranderende rol van de overheid. Het motto past ook goed bij de ontwikkeling die door onze gemeente is ingezet in het kader van de aanpak Ontmoeten, Meedoen Ondersteunen (OMO) en ontwikkelde visie op Vitale Gemeenschappen. De Omgevingsvisie sluit hierbij aan.

Inhoud van de omgevingsvisie

Hoofdstuk 1 Inleiding

Hierin leest u wat het doel van de omgevingsvisie is en hoe deze tot stand is gekomen.

Hoofdstuk 2: Identiteit van Gennep

De kernkwaliteiten van Gennep zijn te vinden in het unieke afwisselende landschap, de rijke historie en de sociaal- maatschappelijke identiteit en haar omgeving. In onze gemeente zijn er ook verschillen. Dit wordt duidelijk door te kijken naar de deelgebieden: Maasdal, Niersdal, Landelijk gebied, Rivierduinen en de Kernen. Deze gebieden zijn zichtbaar gemaakt op de identiteitskaart van Gennep (bladzijde 20). Nieuwe ontwikkelingen moeten natuurlijk passen bij onze identiteit en deze als het kan versterken. Voor ieder deelgebied benoemen we kansen waarmee we de kernkwaliteiten samen kunnen versterken.

Hoofdstuk 3: Ontwikkelingen en trends

Trends en ontwikkelingen hebben invloed op de toekomst van gemeente Gennep. In hoofdstuk 3 zetten we de belangrijkste op een rij. Samen met het kaderstellend beleid vormt dit de context van de omgevingsvisie. Ontwikkelingen en trends zijn beschreven aan de hand van de volgende vijf onderwerpen:

1. Klimaat en duurzaamheid
2. Bevolkingsontwikkelingen
3. De digitale netwerksamenleving
4. Participatiesamenleving
5. Gezondheid

Hoofdstuk 4: Speerpunten van de omgevingsvisie

Uit de maatschappelijke opgaven, de beschrijving van onze identiteit en de bijeenkomsten met inwoners en belanghebbenden hebben we vier speerpunten gedestilleerd die we samen wensen te versterken, te weten:

1. Samen maken we Gennep cultuurrijk
De geschiedenis ligt hier voor het oprapen. Daarnaast heeft Gennep met haar bijzondere natuurlandschap nog een troef in handen. Samen maken we onze omgeving nog mooier door de vrijetijdseconomie te versterken en te zoeken naar koppelkansen bij water- en natuuropgaven.
2. Samen maken we krachtige kernen en vitale werkgebieden
Fijn wonen kan alleen in een aantrekkelijke en toekomstbestendige leefomgeving, met een passend aanbod van woningen en voorzieningen voor alle doelgroepen. Een bruisend kernwinkelgebied en voldoende winkelveorzieningen in de kernen horen daar bij. Een goed vestigingsklimaat voor ondernemers is erg belangrijk.
3. Samen maken we een hoog, droog en veilig Gennep
Aan een veilige, prettige en gastvrije omgeving blijf je werken. Zeker gezien alle grote opgaven die op ons afkomen, zoals klimaatverandering en hoogwaterstanden. Een veilige omgeving creëren we niet alleen voor onszelf, maar ook voor onze (klein)kinderen. Daarom staat duurzaamheid in onze gemeente centraal.
4. Samen maken we de samenleving en (digitale) verbindingen sterker
Het rijke verenigingsleven en lokale initiatieven stralen kracht uit. Veel moois bloeit als inwoners samenwerken! Dat willen we graag behouden en versterken. Maar ook letterlijke verbindingen in de vorm van veilige wegen en duurzame vervoersmogelijkheden stimuleren we. De toegang tot onze gemeentelijke organisatie maken we (meer) transparant en toegankelijk. Samen ondersteunen en helpen we elkaar.

Hoofdstuk 5: Samen maken we deze visie realiteit (het uitvoeringsprogramma)

In dit hoofdstuk gaan we over tot actie. Per thema (zie hoofdstuk 4) zijn acties uitgewerkt en geven we aan wat de gemeentelijke rol is. We nodigen iedereen uit om de acties samen met ons op te pakken! Een proceswijzer biedt initiatiefnemers een houvast bij de te volgen stappen. Verder wordt in dit hoofdstuk aandacht besteed aan de onderwerpen co-creatie en regionale samenwerking.

Hoofdstuk 6: Gemeentelijk Kwaliteitsmenu

Op 15 februari 2012 is de Structuurvisie buitengebied gemeente Gennep -Borging Kwaliteitsmenu- vastgesteld en op 8 oktober 2013 is de Structuurvisie woningbouw in kernen -Borging Kwaliteitsmenu- vastgesteld. Deze structuurvisies hebben hun waarde bewezen door het toevoegen van ruimtelijke kwaliteit aan de fysieke leefomgeving, zonder dat zij een noemwenswaardige (financiële) drempel vormen voor initiatiefnemers. Deze structuurvisies worden daarom overgenomen in de voorliggende omgevingsvisie.

Bijlagen

De bijlagen bestaan uit twee onderdelen. Allereerst is opgenomen een uitwerking van het Gemeentelijk Kwaliteitsmenu. Ten tweede is in de bijlagen opgenomen de lijst van Rijks- en gemeentelijke monumenten.

KANTTEKENINGEN EN RISICO'S

De Omgevingsvisie vereist een andere manier van werken waarbij de gemeente meer overlaat aan initiatieven uit de samenleving. Dat vergt een gewenningstijd maar ook een wederzijds vertrouwen. Van de gemeentelijke organisatie mag een stimulerende en faciliterende houding worden verwacht. Bij initiatiefnemers wordt ook een zware verantwoordelijkheid gelegd, bijvoorbeeld in het kader van het zoeken van draagvlak in de omgeving. Het al dan niet slagen van deze transitie valt of staat mede bij het op zich nemen van een maatschappelijke verantwoordelijkheid door initiatiefnemers.

WAT BETEKENT DIT VOORSTEL VOOR DE INWONERS?

Het motto van de Omgevingswet is: 'ruimte voor ontwikkeling, waarborgen voor kwaliteit'. Het motto is vertaald in twee maatschappelijke doelen:

1. Een veilige en gezonde fysieke leefomgeving en een goede omgevingskwaliteit bereiken en in stand houden.
2. De fysieke leefomgeving doelmatig beheren, gebruiken en ontwikkelen om er maatschappelijke behoeften mee te vervullen.'

Het bereiken van deze maatschappelijke doelen borgt een goede woon-, werk- en leefomgeving voor onze burgers. De omgevingsvisie draagt bij aan het behalen van deze doelen.

EXTERN ADVIES, INSPRAAK EN DRAAGVLAK

De ontwerp-omgevingsvisie is voorbereid in co-creatie met onze inwoners, ondernemers, ketenpartners en andere stakeholders. Met het ter-inzage leggen van de ontwerp-omgevingsvisie volgt nog de uitgebreide openbare voorbereidingsprocedure (afdeling 3.4 Awb). Het ontwerp zal gedurende zes weken ter inzage worden gelegd. Eventuele reacties worden betrokken bij de omgevingsvisie zoals deze aan de gemeenteraad ter vaststelling zal worden aangeboden.

COMMUNICATIEPARAGRAAF

De bekendmaking van het ter inzage leggen van de ontwerp-omgevingsvisie zal geschieden via

- De Staatscourant
- Het Gemeenteblad
- ViaGennep
- De gemeentelijke website

De ontwerp-omgevingsvisie zal ter inzage worden gelegd:

- Bij de publieksbalie (analoog)
- De gemeentelijke website (digitaal, PDF-format)
- www.ruimtelijkeplannen.nl (digitaal, IMRO-gecodeerd)

Op 24 juni 2019 zal voor alle belangstellenden een (raads-) informatiebijeenkomst en informatiemarkt worden gehouden in het stadhuis van 19.00 - 21.00 uur.

JURIDISCHE PARAGRAAF

In het kader van de procedure om te komen tot vaststelling van de omgevingsvisie wordt de voorbereidingsprocedure als bedoeld in afdeling 3.4 Awb gevolgd.

FINANCIËLE PARAGRAAF

N.v.t.

PERSONELE PARAGRAAF

N.v.t.

UITVOERING / VERVOLG

De te verwachten datum van vaststelling van de omgevingsvisie door de gemeenteraad is 23 september 2019. Met het oog daarop zal nog een publieksversie van de omgevingsvisie worden opgesteld en zal in samenspraak met BügelHajema een publieksvriendelijke webversie van de omgevingsvisie de lucht in gaan.

BIJLAGEN

1. Omgevingsvisie gemeente Gennep 'Samen maken we Gennep';
2. Omgevingsvisie gemeente Gennep 'Bijlagen'.
3. Bekendmaking ontwerp-omgevingsvisie 29 mei 2019